

OP DE MAT

NIEUWSBRIEF

DARLING, SOPHIE EN JOSEF BEVESTIGEN IN DE PRAKTIJK

Vol vertrouwen kijken we uit naar de (Duitse) rassenlijst 2023

De oorspronkelijke genetica, waarmee de rassen Darling, Sophie en Josef zijn gemaakt, is afkomstig uit de Povlakte. Het klimaat in dit noordelijke deel van Italië kenmerkt zich door koude, vochtige winters. De zomers zijn daarentegen vaak warm en benauwd met weinig neerslag. Het is dan ook logisch dat de nieuwe rassen allen zeer gezond en standvastig zijn en droogte goed verdragen.

Bij het selecteren is daarnaast extra aandacht besteed aan de vestigingssnelheid en hergroei in het voorjaar of na speelschade. Aanwezigheid van deze eigenschappen is een must met het oog op het hedendaagse sportveldenonderhoud. Geen gewasbescherming meer op sportvelden vraagt om een grasmat die gesloten is én blijft.

Reikhalzend kijken we uit naar de cijfers welke het Bundessortenamt volgend jaar zal publiceren. De opname op de RSM Lijste is inmiddels een feit. Het enige waarop we wachten is een bevestiging van de wijze waarop Darling, Sophie en Josef zich keer op keer laten zien.

Bekijk de video op ons YouTube-kanaal via bovenstaande QR code.

TEMPO SPRINTER, MICROKLAVERGAZON EN DUURZAAM: DUIDELIJKE EN KRACHTIGE MENGSELNAMEN

TEMPO Sprinter vervangt de oude Sportvelden Sprinter. De naam van Gazon Duurzaam is veranderd in **Microklavergazon** en Sportvelden Duurzaam noemen we voortaan **Duurzaam**. Drie ijzersterke mengsels met elk een specifiek doel.

TEMPO Sprinter is hét snelste doorzaaimengsel voor sportvelden. Door 50% Engels raaigras te combineren met 25% tetraploid raaigras (o.a. 4turf) en 25% eenjarig raaigras (o.a. SOS) ontstaat een mengsel dat je zowel in het vroege voorjaar (vanaf 6 tot 8 graden bodemtemperatuur) als late najaar kunt doorzaaien. Dit kan zelfs wanneer er nog betreding plaatsvindt. Belangrijk is dan wel om iets dieper (op 2 cm) door te zaaien.

In **Microklavergazon** zorgt de aanwezigheid van 5% microklaver ervoor dat het grasveld vitaler is en beter op kleur blijft. De vlinderbloemige zorgt er namelijk voor dat het gras, ook op momenten dat bemesten niet aan de orde is, stikstof krijgt. Angst voor woekering van de microklaver is niet nodig. Middels juist beheer is dit immers te sturen.

Duurzaam is een mengsel dat extreem hitte- en droogtetolerant is. Het aandeel rietzwenkgras, dat tot 60 cm diep kan wortelen, zorgt hiervoor. Door een kleine hoeveelheid Engels raaigras in het mengsel te stoppen, kan deze traag vestigende grassoort zich in de luwte ontwikkelen.

MET TEMPO BERMEN 3 EEN WEEK EERDER GRAS BOVEN DE GROND

De "veronkruiding" van pas ingezaaide bermen is een serieus probleem. De meeste onkruiden verdwijnen vanzelf wanneer je een ingezaaid grasveld maait. Het maaien van een pas aangelegde berm laat in de praktijk vaak wat langer op zich wachten dan een pas ingezaaid gazon of grasveld.

Het gevolg is dat de onkruiden het gras gaan overschaduwen. En bij beperkte vochtvoorziening kan er zelfs weinig van de ingezaaide berm terecht komen.

TEMPO Bermen 3 is de oplossing! Door de aanwezigheid van 10% eenjarig raaigras staat er binnen een week gras boven de grond. Dit is minimaal een volle week eerder dan bij inzaai van het standaard **Bermen 3** mengsel.

TEMPO Bermen 3 is, met uitzondering van het eenjarige raaigras, volledig identiek aan het **Bermen 3** mengsel. De wat trager vestigende zwenkgrassen en het struisgras zullen zich bij inzaai van **TEMPO Bermen 3** in de luwte van het eenjarige raaigras ook beter vestigen. Licht zal immers een minder beperkende factor zijn, omdat je de breedbladige onkruiden bij inzaai van **TEMPO Bermen 3** op afstand houdt. De snelle vestiging van **TEMPO Bermen 3** zorgt er tevens voor dat de losgemaakte grond sneller vast komt te liggen. Zeker op hellende vlakken is dit een groot voordeel, omdat de grond niet zal afschuiven.

Wanneer de eerste witte wortels zichtbaar zijn, dient er bemest te zijn.

BEMESTINGSPLAN ESSENTIEEL VOOR GRASLANDMANAGEMENT

Zoals het er nu uit ziet heeft 2022 een extreem vroeg voorjaar. De temperaturen zijn uitermate hoog en er is meer dan voldoende neerslag gevallen.

Een goede gewasopbrengst staat of valt bij het maken van een goed bemestingsplan. Een analyse van het mestmonster van de drijfmest is waardevol hierbij. Minimaal stikstof, fosfaat en kaligehalten van de mest zijn de basis voor een bemestingsplan. Naast de aanwezige hoofd- en sporenelementen is het van belang dat de pH van het grasland optimaal is. Dit verschilt per grondsoort. Een optimale pH draagt bij aan de CEC-betsetting (Cation Exchange Capacity). De grond is in staat mineralen beter vast te houden en het gras wortelt intensiever en dieper. Met de combinatie mest- en grondanalyse kan ieder perceel naar behoefte bemest worden. Eind februari/begin maart, wanneer geen vorst voorspeld wordt en de draagkracht optimaal is, kan de eerste zodenbemesting plaatsvinden.

De ideale T-som voor bemesten ligt tussen 250 en 400 graden, afhankelijk van het gebruiksdoel (maaieren of weiden). Door in het voorjaar het grasland te wiedeggen, verwijder je onkruid en belucht je de zode bovendien.

VERHOGING EIWIT

Meer eiwit van eigen land draagt bij aan een sluitende kringloop en minder eiwit aankoop. Goed voor het milieu en de portemonnee dus.

Maar hoe kan het best de zelfvoorzieningsgraad van eiwit verhoogd worden? Gras is op de meeste melkveebedrijven de grootste eiwitbron.

Verhoging van één ton droge stofopbrengst betekent vier procent stijging in de zelfvoorzieningsgraad van eiwit. Het kiezen van het juiste moment van snijden/hakselen waarmee de verteerbaarheid samenhangt, in combinatie met een kuiltoevoegmiddel en het voorkomen van veld- en inkuilverliezen, dragen fors bij aan de zelfvoorzieningsgraad van eiwit.

Een andere mogelijkheid is om extra water bij het aanwenden van mest toe te voegen. Dit zorgt voor een betere stikstofbenutting en hogere gewasopbrengst. Dit betekent automatisch dat het aandeel eiwit van het land wordt verhoogd. De eiwitopbrengst is ook te verhogen door het aandeel vlinderbloemigen, zoals klaver en luzerne, in het grasland te verhogen. Zo wordt niet alleen het eiwitgehalte verhoogd, maar wordt er ook meer stikstof vastgelegd uit de bodem en lucht, waardoor een verlaging van de stikstofgift te realiseren is.

MANAGEMENT BELANGRIJKER DAN RASSENKEUZE

Praktijkonderzoek, uitgevoerd door de WUR, geeft aan dat het management meer effect op de opbrengst/prestaties van grasland heeft dan de rassenkeuze. Met name ziekteresistentie, droogtetolerantie, wintervastheid (deze eigenschappen zitten min of meer in de standvastigheid opgesloten) en een hoge verteerbaarheid zijn de eigenschappen waar vooruitgang is te boeken. Met het oog op het onvoorstelbare en onvoorspelbare weer koos Ten Have Seeds er reeds enkele jaren terug voor om rassen te selecteren die een bovengemiddelde opbrengst combineren met een hoge standvastigheid. Bovendien komt het door Ten Have Seeds veel gebruikte ras Boyne, dat zowel op de Belgische als de West Duitse rassenlijst aanvoert zeer goed uit Deense verteringsproeven.

GRAS- KRUIDENMIX SCHAAP/GEIT

Speciaal voor schapen en geiten is een **Gras- Kruidenmix** ontwikkeld. Een combinatie van een achttal kruiden en een vijftal vlinderbloemigen, die allen specifieke functies hebben richting het dier of de bodem, vormt de basis voor een schapen- of geitengras met een hoge biodiversiteit. Uiteraard bevat dit mengsel geen rode klaver. Van deze klaversoort is immers bekend dat het kan leiden tot een verminderde lammerenproductie, wanneer schapen rode klaver vreten in de periode vlak voordat ze gedekt worden.

VELDBONEN: INTERESSANTE KRACHTVOERVERVANGER MET ENKELE AANDACHTSPUNTEN

Hoog eiwit- en zetmeelgehalte in de droge stof maken veldbonen op dit moment tot één van de meest interessante krachtvoervervangers van eigen land. In potentie is een opbrengst van 1.500 kg eiwit per ha. haalbaar, maar dat gaat niet vanzelf. Voor een geslaagde teelt van veldbonen zijn een goede bodemstructuur, pH (minimaal 6 op klei en 5,4 op zand), onkruidbestrijding en gewasbescherming nodig. Winterveldbonen worden vanaf oktober gezaaid (120 tot 150 kilo per hectare) en zomerveldbonen van februari tot april. Zomerveldbonen stoelen minder uit en dat vraagt om meer zaaizaad (ca. 300 kilo). De teelt vraagt geen stikstofbemesting en veldbonen laten 50-60 kg stikstof achter in de bodem. Een normale drijfmestgift heeft geen negatieve invloed op de teelt. Het draagt wel bij aan de kalibehoeftte van 100-130 kg K2O per ha. Praktisch gezien kun je de plaatsingsruimte die overblijft evenwel beter besteden om een impuls aan de grasopbrengst te geven.

Veldboon is een rustgewas dat goed is voor de bodemvruchtbaarheid. Het kan eens in de zes jaar worden geteeld en laat een prima grond achter voor de volgteelt. Na de oogst in augustus kan er nog gras, tarwe of een groenbemester worden gezaaid. Het saldo ligt niet persé hoger dan dat van tarwe. De huidige kunstmestprijzen zorgen evenwel voor mogelijkheden als krachtvoervervanger omdat de hoeveelheid eiwit per kg droge stof hoger is.

Ten Have Seeds heeft een tweetal veldboonrassen in haar assortiment. De rassen Fanfare en Macho behoorden, in meerjarig Duits onderzoek dat op meerdere locaties plaatsvond, tot de rassen met de hoogste eiwitopbrengst per ha. Macho combineert een hoge droge stofopbrengst met een iets lager eiwitgehalte (24,2%), terwijl Fanfare een iets lagere droge stof opbrengst combineert met een iets hoger eiwitgehalte (26,0%).

Ten Have Seeds koos bewust voor deze twee rassen vanwege de hoge standvastigheid gecombineerd met de lagere ziektegevoeligheid. Deze twee eigenschappen zorgen voor meer oogstzekerheid. **Bent u geïnteresseerd? Bel 038-760 00530!**

Gewas	Opbrengst	% eiwit RE	Kg eiwit/ha	% zetmeel	Kg zetmeel/ha
Tarwe	9000 kg	11%	900	64%	5760
Veldbonen	5500 kg	27%	1485	30%	1650
Erwten	5500 kg	23%	1265		
Lupinen	3500 kg	33%	1155		
Sojabonen	3000 kg	40%	1200		
Haver	7000 kg	10,4%	728		
Gras	10000 kg	16%	1600		
Mais	17000 kg	7%	1190	34%	5780

AGRARISCH NATUURBEHEER VOLOP IN BEWEGING

Ten Have Seeds heeft het voorbije jaar gebruikt om de kwaliteit van het bloemenzaad fors te verbeteren. In Nederland zijn tientallen hectaren ingezaaid met tal van soorten welke in akkerranden hun toepassing vinden. Door scherp geselecteerd uitgangsmateriaal in één van de meest geschikte streken voor vermeerdering uit te zaaien, bent u verzekerd van de best mogelijke kwaliteit (inheems materiaal).

2022 is hét overgangsjaar richting het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouw Beleid. Het Agrarisch Natuurbeheer zal vanaf volgend jaar onderdeel zijn van het nieuwe GLB. Een verschuiving van inkomenssteun naar een prestatiegerichte betaling is hierin essentieel. Biodiversiteit, bodem, lucht, water en klimaat (vergroening van de sector) komen nog meer centraal te staan. Hoewel nog niet alle informatie voor het Agrarisch Natuurbeheer na 2022 beschikbaar is, bieden de invoering van de teeltvrije zones mogelijkheden voor verruiming van Agrarisch Natuurbeheer. Voorwaarde is natuurlijk wel dat boeren een voldoende interessante vergoeding krijgen voor inzaai van bloemrijke akkerranden in plaats van eenvoudige akkerrandenmengsels of gras. Voor een verbetering van de biodiversiteit is dit wel noodzakelijk.

Ten Have Seeds maakte samen met Agrarische Natuur Drenthe een prachtige sfeerimpressie. Gebiedscoördinator Bert Hoefsloot laat zien hoe ze in de provincie doormiddel van akkerranden vogels voorzien van voedsel (zomergranen en insecten), op een natuurlijke manier plagen bestrijden en de waterkwaliteit verbeteren. Bert is enthousiast over het resultaat en de samenwerking met Ten Have Seeds. "Boer blij, burger blij en Biodiversiteit blij!"

Bekijk de video op ons YouTube-kanaal via bovenstaande QR code.